

TFRS Yorum 22

Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli

İlgili Düzenlemeler

- *Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve*
- *TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*
- *TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri*

Ön Bilgi

- 1 TMS 21 *Kur Değişiminin Etkileri*'nin 21'inci paragrafı, bir yabancı para işleminin ağırlıklı kullanılan para biriminde ilk kez finansal tablolara alınırken, yabancı para birimindeki tutara ağırlıklı kullanılan para birimi ile yabancı para birimi arasında işlem tarihindeki spot döviz kuru (döviz kuru) uygulanarak kaydedilmesini öngörür. TMS 21'in 22'nci paragrafı, işlem tarihini, işlemin TFRS'lere (Standartlar) göre ilk defa finansal tablolara alınmasının gerektiği tarih olarak belirler.
- 2 İşletmenin yabancı para cinsinden avans ödemesi veya avans alması durumunda; ilgili varlık, gider veya gelirin finansal tablolara alınmasından önce genellikle parasal olmayan bir varlık veya parasal olmayan bir yükümlülük² finansal tablolara alınır. İlgili varlık, gider veya gelir (veya bir bölümü); ilgili Standartlar uyarınca finansal tablolara alınan tutardır ve avans bedelinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlülüğün finansal tablo dışı bırakılması sonucunu doğurur.
- 3 UFRS Yorum Komitesi'ne (Yorum Komitesi) ilk olarak, hasılatın finansal tablolara alınmasında TMS 21'in 21-22'nci paragrafları uygulanırken "işlem tarihi"nin nasıl belirleneceği sorusu yöneltilmiştir. Bu soru, bir işletmenin, ilgili hasılatı finansal tablolara almadan önce avans bedelinin alınmasından kaynaklanan parasal olmayan bir yükümlülüğü finansal tablolarına aldığı durumları özellikle ele almaktadır. Yorum Komitesi konuyu tartışırken, avansın yabancı para cinsinden alınmasının veya ödenmesinin hasılat işlemleri ile sınırlı olmadığını dikkate almıştır. Bu doğrultuda, Yorum Komitesi, bir işletmenin yabancı para cinsinden avans alması veya ödemesi durumunda, ilgili varlığın, giderin veya gelirin ilk defa finansal tablolara alınmasında kullanılacak döviz kurunu belirlemek amacıyla işlem tarihini açıklığa kavuşturmaya karar vermiştir.

1 TMS 21'de "geçerli para birimi" olarak adlandırılmaktadır.

2 Örneğin, TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*'ın 106'nci paragrafı, işletmenin bir mal veya hizmeti müşteriye devretmeden önce, söz konusu müşterinin bedeli ödemesi veya işletmenin bedeli koşulsuz olarak alma hakkının (başka bir ifadeyle, bir alacağının) bulunması durumunda, sözleşmeyi ödemenin yapıldığı veya ödemenin vadesinin geldiği tarihte (hangisi erken ise o esas alınmak kaydıyla) bir sözleşme yükümlülüğü olarak göstermesini öngörür.

Kapsam

- 4 Bu Yorum; ilgili varlık, gider veya gelir (veya bir bölümü) finansal tablolara alınmadan önce avans bedeli ödenmesinden veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan bir varlık ya da parasal olmayan bir yükümlülüğün finansal tablolara alınması durumunda yabancı para işlemine (veya bir bölümüne) uygulanır.
- 5 Bu Yorum, işletmenin, ilgili varlığı, gideri veya geliri ilk defa finansal tablolara alırken;
- (a) Gerçeğe uygun değeri üzerinden veya
- (b) Avans bedelinden kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alındığı tarihten farklı bir tarihte alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden (örneğin; şerhiyenin TFRS 3 *İşletme Birleşmeleri* kapsamında ölçümü.) ölçtüğü durumlarda uygulanmaz
- 6 İşletmenin, bu Yorumu aşağıdakilere uygulaması zorunlu değildir;
- (a) Gelir vergileri veya
- (b) Düzenlediği sigorta sözleşmeleri (reasürans sözleşmeleri dahil) veya aldığı reasürans sözleşmeleri.

Konu

- 7 Bu Yorum, avans bedelinin yabancı para cinsinden ödenmesinden veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan bir varlık ya da parasal olmayan bir yükümlülük finansal tablo dışı bırakıldığında; ilgili varlık, gider veya gelir (veya bir bölümü) ilk defa finansal tablolara alınırken kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi amacıyla işlem tarihinin nasıl belirleneceğini ele alır.

Görüş Birliği

- 8 TMS 21'in 21-22 paragrafları kapsamında, ilgili varlık, gider veya gelir (veya bir bölümü) ilk defa finansal tablolara alınırken kullanılacak döviz kurunun belirlenmesi açısından işlem tarihi; avans bedelinin ödenmesi veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alındığı tarihtir.
- 9 Birden fazla avans ödenmiş veya alınmış olması durumunda, işletme her bir ödenen veya alınan avans için işlem tarihini belirler.

Ek A

Yürürlük Tarihi ve Geçiş

Bu ek, TFRS Yorum 22'nin ayrılmaz bir parçasıdır ve bağlayıcılığı TFRS Yorum 22'nin diğer bölümleriyle aynı düzeydedir

Yürürlük Tarihi

A1 Bu Yorum, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır.

Geçiş

- A2 İşletme bu Yorumu ilk defa uyguladığında;
- (a) TMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar* kapsamında geriye dönük olarak uygular ya da
 - (b) Bu Yorumun kapsamına giren ve aşağıdaki tarihlerde veya sonrasında ilk defa finansal tablolara alınan tüm varlıklar, giderler ve gelirlere ileriye yönelik olarak uygular:
 - (i) İşletmenin bu Yorumu ilk defa uyguladığı raporlama döneminin başlangıcı ya da
 - (ii) İşletmenin bu Yorumu ilk defa uyguladığı raporlama döneminin finansal tablolarında sunulan karşılaştırmalı bilginin ait olduğu bir önceki dönemin başlangıcı.
- A3 A2(b) paragrafını uygulayan bir işletme, ilk uygulamada, avans bedelinin ödenmesi veya alınmasından kaynaklanan parasal olmayan varlık veya parasal olmayan yükümlülüklerini A2(b)(i) veya (ii) paragraflarındaki raporlama döneminden önce finansal tablolarına almışsa, A2(b)(i) veya (ii) paragraflarındaki raporlama döneminde veya sonrasında ilk defa finansal tablolara alınan varlıklar, giderler ve gelirlere bu Yorumu uygular.